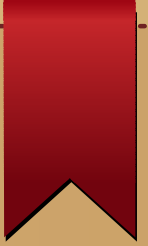
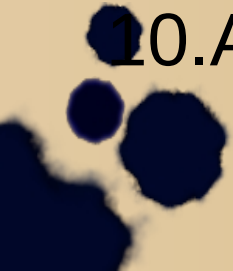

5. Imperialismo e a I Guerra Mundial

Que imos estudar?

1. Política e relacións internacionais
2. A Segunda Revolución Industrial
3. Avances da economía e do capitalismo
4. As consecuencias sociais da II R. Industrial
5. Imperialismo (I). Causas e formas de dominio
6. Imperialismo (II). A expansión colonial
7. A Primeira Guerra Mundial (I). Causas
8. A Primeira Guerra Mundial (II). Desenvolvemento e Consecuencias.
9. A cultura e a arte (I). A arquitectura
10. A cultura e a arte (II). Primeiras vangardas

1. Política e relacións internacionais

1.1 Os sistemas políticos

- Entre 1870 e 1914 coexistiron:
 - Sistemas **parlamentarios**
 - Europa occidental
 - Sufraxio universal masculino
 - Movementos sufraxistas (voto feminino só en Finlandia 1906 e Noruega 1913)
 - EE. UU e Xapón (trala revolución Meiji, 1868)
 - Sistemas **autocráticos** e imperios plurinacionais
 - Europa central e oriental
 - Imperio austro-húngaro: monarquía dual, A-H, desde 1867, en común política exterior e emperador.
 - Imperio ruso: emancipación de servos en 1861.
 - Imperio otomán: múltiples nacionalidades

Autocracia: O termo procede dos grego “autos”, un mesmo, e “ khratos”, poder. Designa ao sistema de goberno no que a autoridade recae sobre unha soa persoa sen ningún límite de autoridade.

1. Política e relacións internacionais

• 1.2 A situación internacional

• Europa:

- G. B.
 - “Época victoriana” (1837-1901)
 - Manténse como primeira potencia comercial e financeira
 - Perde primacía industrial, superada por EUA e Alemaña.
- Alemaña (II Reich).
 - Trala unificación (1871) o chanceler Bismarck convértese no *árbitro* da política europea, sistemas bismarckianos (1871-1890). *Realpolitik*, obxectivo illar diplomáticamente a Francia e consolidar a hexemonía alemana en Europa.
 - Co emperador Guillerme II (1888-1914) convértese na segunda potencia industrial mundial. Emprende unha política exterior agresiva, imperialista e militarista, *Weltpolitik* (política mundial)
- Francia mantense entre as grandes potencias
- Desenvolvemento menor de:
 - Países mediterráneos
 - Imperios austrohúngaro, ruso e otomán

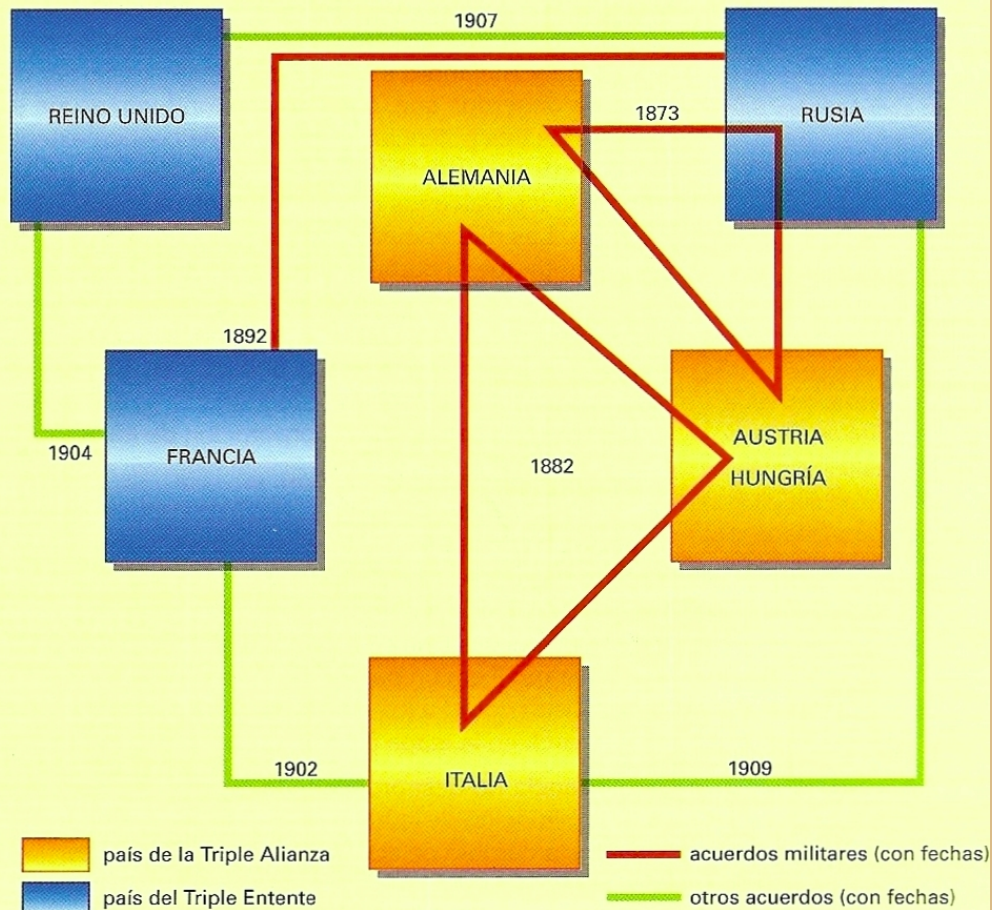
• Fóra de Europa:

- Estados Unidos.
 - Trala Guerra de Secesión (1861-65) conquista do Oeste e industrialización do Norleste. Primeira potencia industrial mundial.
- Xapón.
 - Trala Revolución Meiji (1868-1912) occidentalizouse (fin da monarquía feudal) e industrializouse rapidamente, converténdose nunha potencia imperialista do Pacífico (enfrentamentos con China e Rusia)

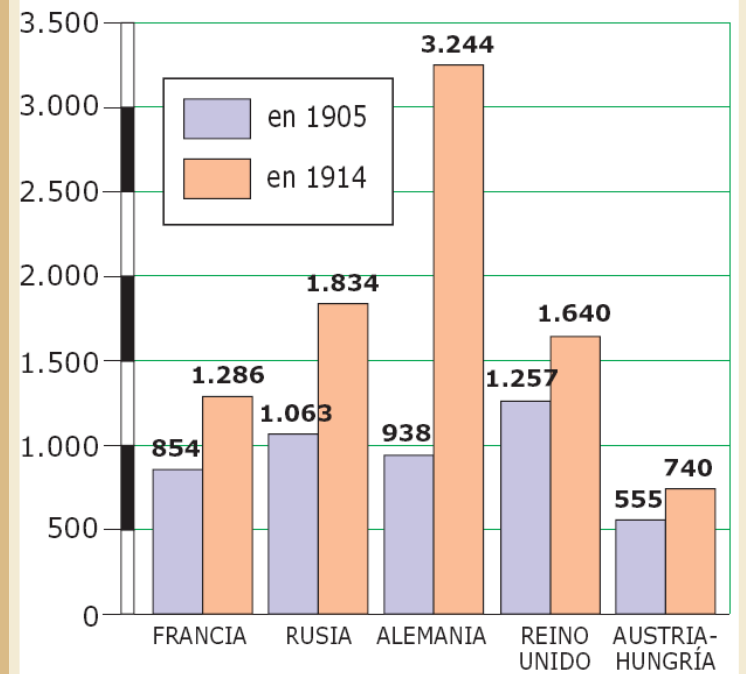
1. Política e relacións internacionais

- **1.3 Os sistemas de alianzas en Europa**
- As relacións internacionais pasan por dúas etapas entre 1870 e 1914 condicionadas pola diplomacia alemá:
- **Sistemas bismarckianos (1871-1890)**
 - Conxunto de alianzas establecidas polo chanceler Bismarck.
 - Obxectivo: illar diplomáticamente a Francia para evitar que forme coalicións contra Alemaña, coa que estaba enfrontada pola perda de Alsacia Lorena desde a guerra francoprusiana.
 - Evita o conflito entre as grandes potencias mantendo un difícil equilibrio de intereses.
- **Paz armada (1891-1914)**
 - Mantense a paz pero a tensión entre as potencias europeas fai que se rearmen e consoliden dous bloques enfrontados:
 - **Tripla Alianza:** Alemaña, Austria-Hungría e Italia (é un dos sistemas bismarckianos, 1882)
 - **Tripla Entente:** Francia, Rusia e Gran Bretaña (alianza defensiva, Francia consegue saír do illamento e chega a un entendemento con R.U. -Entente Cordiale, 1904-, ao que en 1907 se suma Rusia).

LOS SISTEMAS DE ALIANZAS EUROPEAS

En millones de marcos

GASTOS MILITARES

2. A Segunda Revolución Industrial

- Entre 1870 e 1914, baseouse en novas fontes de enerxía (petróleo e electricidade), novas formas de organizar o traballo (taylorismo, fordismo) e novos sectores industriais. EUA e Alemaña convértense na 1ª e na 2ª potencia industrial, respectivamente.
- **2.1 As novas fontes de enerxía**
 - Petróleo
 - Mover motores de combustión a gasolina ou diésel.
 - Electricidade
 - Iluminación e motores eléctricos.
 - A invención do acumulador e do transformador (1897) permitiron transportarlal.

2. A Segunda Revolución Industrial

- **2.2 Os cambios na organización do traballo**
- Necesidade de producir máis barato e en masa:
 - Taylorismo (Frederick Taylor)
 - Máxima eficacia no traballo → División en tarefas → Cronometra forma exacta (best way)
 - Incentivos á produción
 - Fordismo (Henry Ford)
 - Traballo en cadea → Traballador estático fai 1 tarefa → fita transportadora
 - Producción masiva e en serie → >produtividade<custes de produción<prezos
 - Traballo rutineiro e alienante

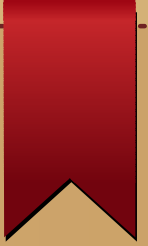
DOC.7 TAYLORISMO E FORDISMO

2. A Segunda Revolución Industrial

- 2.3 Os sectores industriais punta
- **Metalurxia**
 - Convertidor Bessemer (1856) → aceiro a partir do ferro fundido
 - A electricidade demandou e fixo posible o uso doutros metais:
 - Cobre
 - Aluminio (electrolisis)
- Industria **química**
 - Petroquímica (plástico, colorantes, fibras sintéticas...)
 - Industria farmacéutica
 - Fertilizantes sintéticos
- Outras industrias
 - **Material eléctrico**
 - **Metalmecánica:** bicicletas, automóbiles, locomotoras, máquinas de coser...
 - **Téxtil:** fibras e tinguaduras sintéticas
 - **Alimentaria:** novas técnicas de conservación, enlatado, conxelación e pausterización.

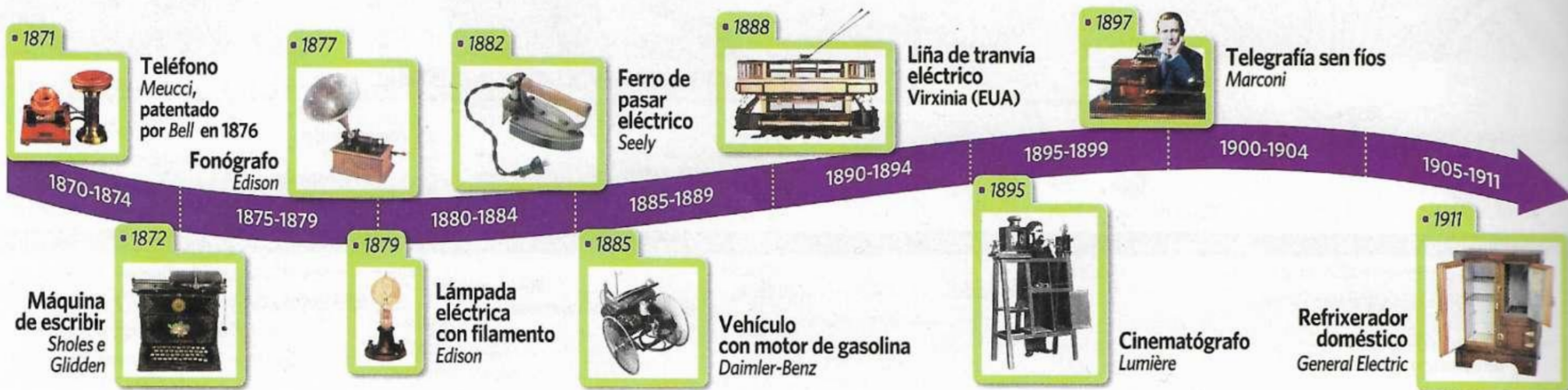
3. Avances da economía e do capitalismo

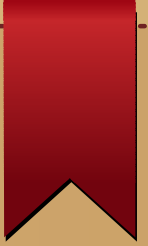
- **3.1 Novos medios de transporte e comunicación**
- **Medios de transporte**
 - Aplicación da electricidade:
 - Ferrocarrís, tranvías e metro
 - Aplicación do petróleo (gasolina e diésel) e motor de explosión:
 - Automóbil, navegación e aviación
- **Infraestruturas**
 - Canle de Panamá (1914)
 - Abaratou o transporte entre Atlántico e Pacífico
 - Extensión da rede ferroviaria
 - EUA, colonización do Oeste (unindo as dúas costas L e O)
 - Rusia, expansión cara o Leste (Transiberiano)
- **As comunicacións**
 - Teléfono (Meucci, 1860)
 - Fonógrafo (Edison, 1876)
 - Cinematógrafo (irmáns Lumière, 1895)
 - Radio (Tesla, 1897)

DOC.2 INNOVACIONES TECNOLÓGICAS DA SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

3. Avances da economía e do capitalismo

3.2 As actividades agrarias e o comercio

- Actividades **agrarias**
 - Abonos químicos e pensos + mecanización → >rendemento e produtividade
 - Técnicas de conservación (pasteurización, enlatado, conxelación) + abaratamento transporte → Especialización rexional para mercado mundial
- **Comercio interior**
 - Novos sistemas e técnicas de venda: grandes almacéns e rebaixas, publicidade, venda por correo, a prazos...
- **Comercio internacional**
 - Dimensión mundial → mellora dos transportes + aumento da produción
 - Necesidade de mercados e materias primas → Proteccionismo e Imperialismo

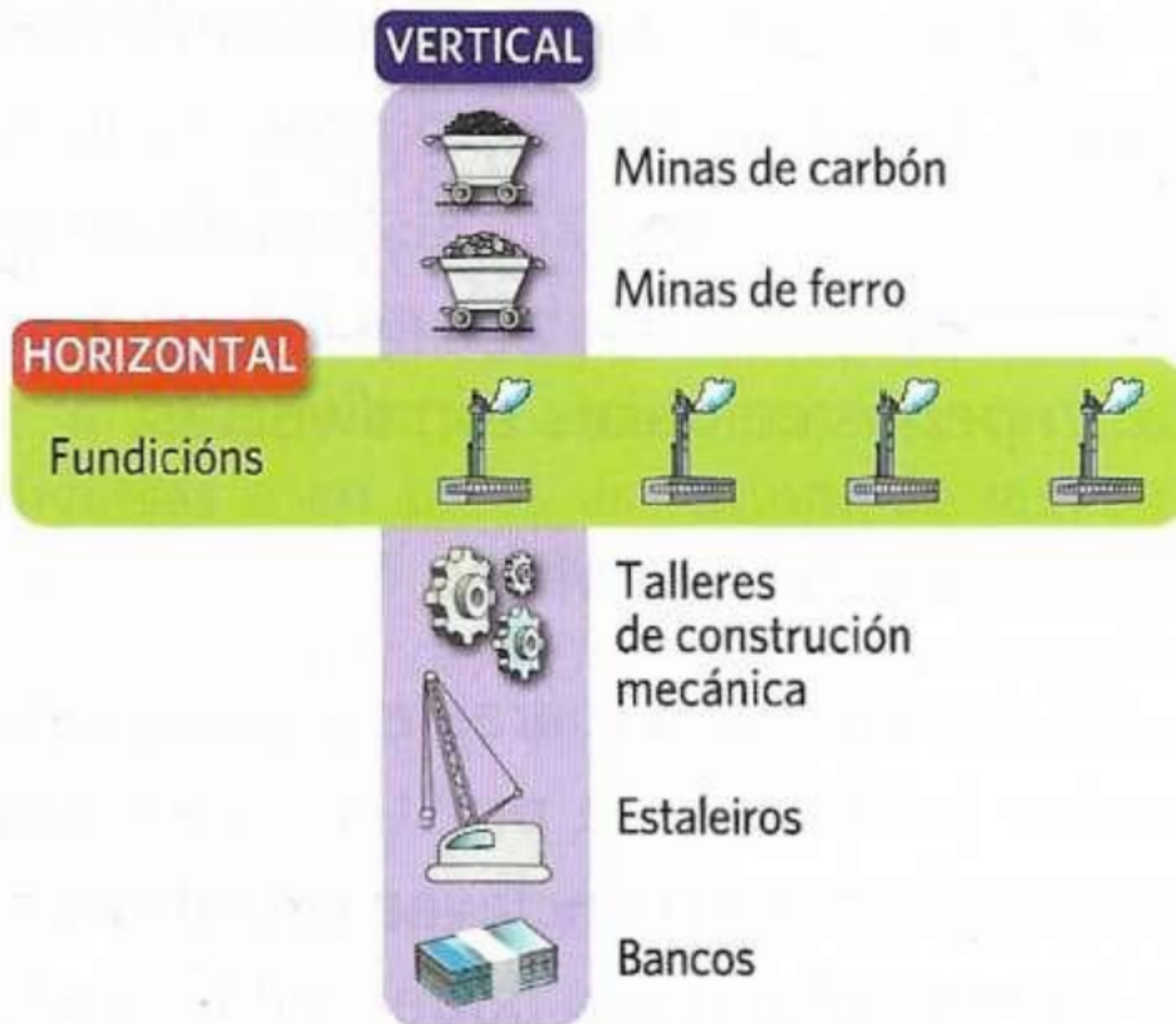

3. Avances da economía e do capitalismo

- 3.3 O nacemento do gran capitalismo
- As innovacións tecnolóxicas e o maior tamaño das empresas → necesidade de financiación → “gran capitalismo”:
 - Concentración financeira
 - Grandes bancos (Deutsche Bank, Crédit Lyonnais ou Lloyd´s) conceden créditos ou son accionistas de empresas.
 - Concentración empresarial
 - Obxectivo: Dominar o mercado eliminando a competencia=monopolio
 - Tipos de concentración: cártel, trust, holding.

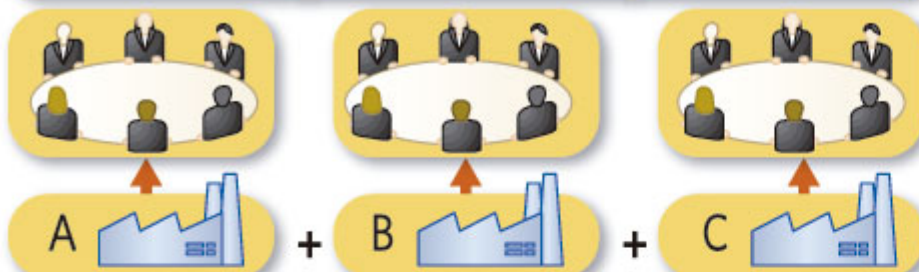
DOC.6

A CONCENTRACIÓN INDUSTRIAL

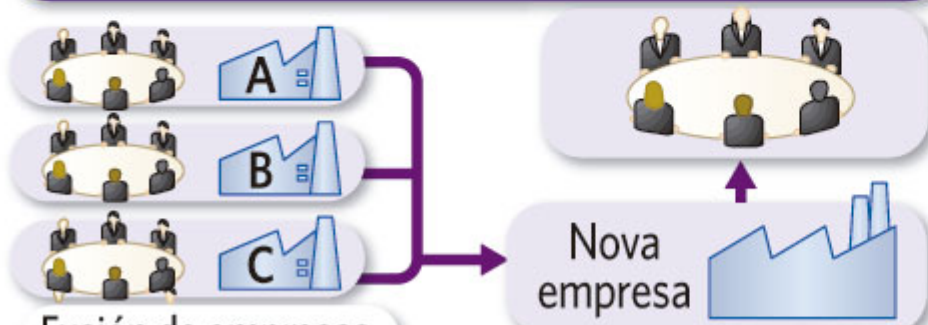
3. Avances da economía e do capitalismo

CÁRTEL

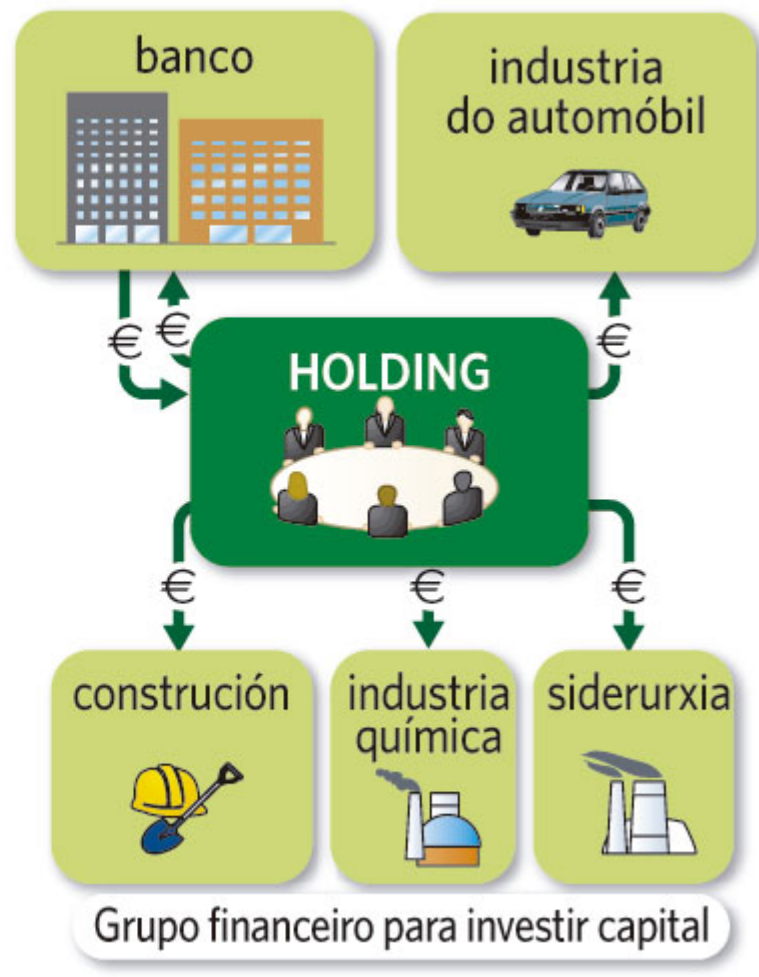

Asociación de empresas para fixar produción e prezos

TRUST

Fusión de empresas dun mesmo ramo para crear unha mesma empresa

4. As consecuencias sociais da Segunda Revolución Industrial

- 4.1 O crecemento demográfico e urbano
- Entre 1870 e 1914 a poboación europea de 300 a 440 millóns →
 - **Emigracións transoceánicas**, (60 millóns de europeos):
 - Favorecida pola mellora e abaratamento do transporte
 - Destinos: EUA, América Latina, Australia e Nova Zelandia.
 - Beneficia
 - Países receptores (necesidade de poboadores, man de obra), EUA o principal.
 - Países emisores (alivian o paro e os conflitos sociais). Desde 1846 a 1880 do norte e centro de Europa (irlandeses, ingleses, escandinavos, alemáns) e a partir de 1880 do Sur e Leste de Europa.
 - Crecemento **urbano**.
 - Nas cidades concéntrase entre $\frac{1}{3}$ e $\frac{1}{2}$ da poboación.
 - París ou Londres → + 1 millón.
 - Transforman e melloran o seu aspecto:
 - Hixiénicas: rede de sumidoiros, pavimentación e recollida de lixo
 - Iluminación, Tranvía e Metro eléctricos.

4. As consecuencias sociais da Segunda Revolución Industrial

- 4.2 Os avances sociais
 - O desenvolvemento do movemento obreiro
 - Liberdade de reunión e asociación = sindicatos ↑ afiliados
 - Creación de **partidos políticos obreiros**. O 1º (1875) o **SPD** alemán (Partido Socialdemócrata Alemán).
 - Fundación da **II Internacional** (París, 1889):
 - Federación de partidos socialistas.
 - División:
 - Marxistas puros (ortodoxos), defenden a vía revolucionaria.
 - Socialdemócratas (revisionistas), defenden a vía reformista participando nas eleccións.
 - Condena: capitalismo, imperialismo e a guerra.
 - A mellora do proletariado en Europa occidental
 - A presión do movemento obreiro e os partidos de esquerda fai que os estados elaboren unha lexislación laboral e social:
 - Regulación xornada laboral e medidas de protección social (salarios mínimos, pensións de vellez, seguros de enfermidade...)
 - A produción masiva e en serie da II Revolución Industrial.
 - Abaratou os prezos o que incrementou a capacidade de compra do proletariado.

Fábrica de coches Ford, 1924.

NOVOS MODELOS EMPRESARIAIS

- Novos métodos de traballo: produción en cadea (taylorismo).
- Nova organización do capital: concentración empresarial e financeira para diminuír a competencia.

Cartel publicitario, 1900.

CAUSAS

- Aumento do poder político e militar (prestixio colonial).
- Ampliación dos mercados de venda.
- Fornecemento de materias primas baratas.
- Suposta misión civilizadora da raza branca.
- Investimento de capitais.
- Asentamento da poboación excedente.

PARA A METRÓPOLE

- Subministración de materias primas.
- Apertura de novos mercados: globalización económica.
- Obtención de grandes beneficios empresariais.
- Aumento dos impostos para sufragar os gastos coloniais.
- Aumento do prestixio internacional das potencias coloniais.
- Exaltación nacionalista: expansión do mito da superioridade da raza branca.
- Rivalidade entre potencias coloniais: enfrontamentos bélicos e aumento da tensión internacional, que conducirán á Primeira Guerra Mundial.

SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL (1870-1914)

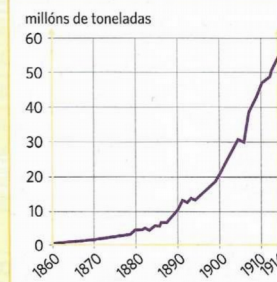
CAMBIOS DEMOGRÁFICOS

- Crecemento da poboación europea.
- Emigración a América, Australia, Siberia...

INNOVACIÓNS

- Novas fontes de enerxía: electricidade e petróleo.
- Novos medios de transporte: ferrocarril eléctrico, automóbil, tranvía, avión...
- Novos produtos: fibras artificiais, caucho, aluminio, explosivos...
- Novas industrias: metalúrxica, eléctrica, química...
- Novos medios de comunicación: telégrafo, teléfono, radio...

PRODUCCIÓN MUNDIAL DE PETRÓLEO

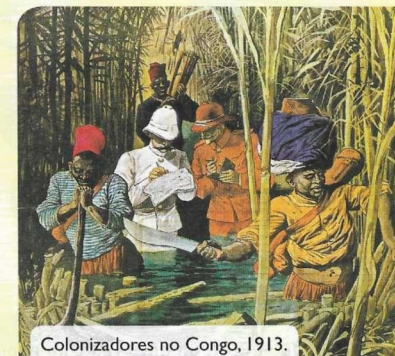
COLONIALISMO

A competencia entre as potencias industriais impulsou o control de amplas rexións do planeta para conseguir maior poder económico e político.

REPARTICIÓ DO MUNDO

- Exploración e conquista de extensos territorios en Asia e África.
- Formación de imperios coloniais (os maiores, o inglés e mais o francés).

Colonizadores no Congo, 1913.

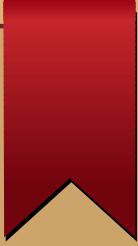
CONSECUENCIAS

Os países europeos en África cara ao ano 1900.

PARA A COLONIA

- Espolio dos recursos naturais.
- Dependencia comercial, resultado do intercambio desigual entre colonia e metrópole.
- Construción de infraestruturas (portos, ferrocarrís...).
- Difusión de avances médicos: redución da mortalidade.
- Perda de poder político: submisión ao goberno metropolitano.
- Destrucción das estruturas sociais indíxenas.
- Aculturación: adopción da lingua, relixión e cultura da metrópole.

SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL

EXPANSIÓN COLONIAL

APOXEO IMPERIALISTA

5. Imperialismo (I). Causas e formas de dominio

- 5.1 O imperialismo e as súas causas
 - A partir de 1870 → expansión colonial europea
 - África, Asia e o Pacífico
 - Colonialismo
 - Dominar recursos económicos das colonias
 - Imperialismo
 - Control militar, político e económico do territorio

5. Imperialismo (I). Causas e formas de dominio

- 5.1 O imperialismo e as súas causas
- Causas
 - Políticas e estratéxicas
 - Poder e prestixio
 - Control de rutas comerciais e territorios estratéxicos
 - Demográficas:
 - Envío de excedente de poboación (↓paro e tensións sociais)

5. Imperialismo (I). Causas e formas de dominio

- 5.1 O imperialismo e as súas causas
- Causas
 - Económicas
 - Obter materias primas baratas
 - Novos mercados
 - Man de obra barata
 - Zonas de investimento
 - Ideolóxicas
 - Darwinismo social
 - Superioridade da raza branca
 - Misión civilizadora

5. Imperialismo (I). Causas e formas de dominio

- 5.2 As formas de dominio colonial

- Principais potencias imperialistas

- Reino Unido e Francia

- Máis tarde

- Alemaña, Bélxica, Italia, España e Rusia

- Estados Unidos e Xapón

5. Imperialismo (I). Causas e formas de dominio

- 5.2 As formas de dominio colonial

- Formas de dominio colonial:

- Concesións

- Vantaxes comerciais

- Cesión de portos

- Exemplo: China

- Protectorados

- Colonia mantén goberno indíxena

- Metrópole controla a política exterior, exército e recursos

- Exemplo: India e Exipto

5. Imperialismo (I). Causas e formas de dominio

• 5.2 As formas de dominio colonial

– Formas de dominio colonial:

- Colonias: Territorios sometidos á metrópole

- Posición

- Control de puntos estratéxicos

- Exemplo: O Cabo

- Poboamento:

- Asentan moitos colonos con autogoberno

- Exemplos: Canadá, Australia, Nova Zelandia e Sudáfrica

- Explotación

- De maioría indíxena son explotados pola metrópole

- Exemplo: O Congo

6. Imperialismo (II). A expansión colonial

- 6.1 A formación dos imperios coloniais
 - A repartición de África
 - Ata 1870 → presenza europea en puntos costeiros
 - Desde 1870 → explorar o interior e crear imperios continuos
 - **Conferencia de Berlín (1884-1885)**
 - Convocada por Bismarck para repartir África
 - Acelera a ocupación
 - Acordos:
 - Hai que demostrar o control efectivo
 - Libre navegación → ríos Níxer e Congo
 - Liberdade de comercio no centro de África

6. Imperialismo (II). A expansión colonial

- 6.1 A formación dos imperios coloniais
 - Ocupación de África
 - R.U.
 - Proxecta imperio continuo N-S, desde O Cairo a O Cabo
 - Francia
 - Proxecta imperio contínuo O-L, desde Senegal a Somalia
 - Outros países, completan a repartición do continente.
 - Bélxica, Alemaña, Portugal, Italia e España

África hacia 1870

África hacia 1914

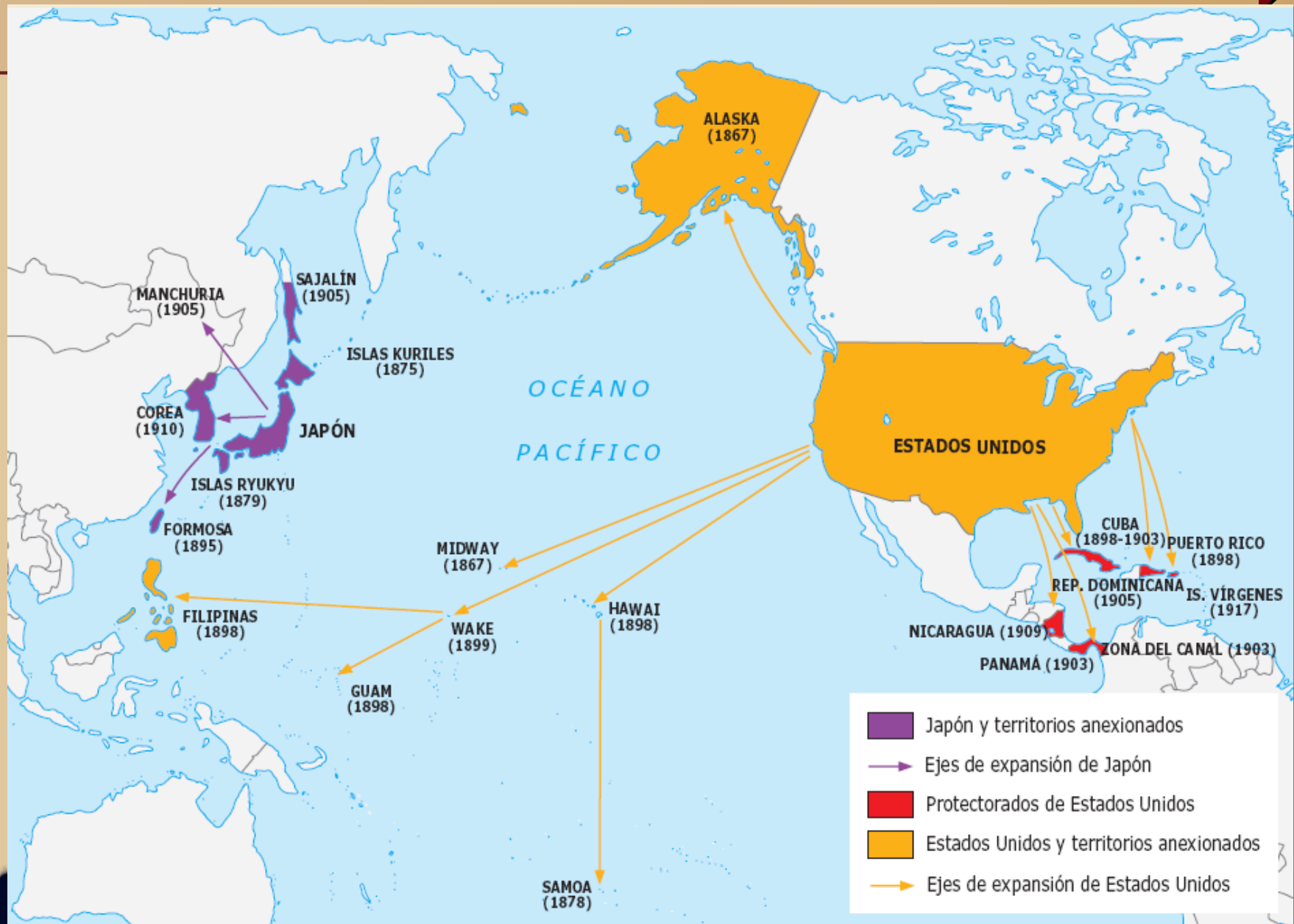
6. Imperialismo (II). A expansión colonial

- 6.1 A formación dos imperios coloniais
 - O imperialismo en Asia, Oceanía e América
 - Asia
 - China e Persia, civilizacións antigas e estados centralizados:
 - Concesións e repartición de áreas de influencia
 - Algúns territorios do continente asiático convértense en colonias de:
 - Reino Unido:
 - India e Birmania
 - Francia
 - Resto de Indochina (menos Siam)
 - P. Baixos
 - Maioría de Indonesia
 - Rusia
 - Siberia e zonas de India e China
 - Xapón
 - Corea e Manchuria (tras sendas guerras con China e Rusia)
 - Estados Unidos
 - Filipinas (tras derrotar a España)

6. Imperialismo (II). A expansión colonial

- 6.1 A formación dos imperios coloniais
- O imperialismo en Oceanía e América
 - Oceanía
 - Reino Unido
 - Australia
 - Estados Unidos
 - Hawai
 - América
 - Estados Unidos (Doutrina Monroe, Destino Manifesto, “Big Stick” e diplomacia do dólar)
 - Porto Rico e Cuba (tras derrotar a España)
 - Construción da canle de Panamá

6. Imperialismo (II). A expansión colonial

- 6.2 As consecuencias do imperialismo
 - Metrópoles
 - Poder político
 - Riquezas
 - Materias primas, fontes de enerxía, man de obra barata
 - Mercados para vender produtos manufacturados
 - Inversión de capitais máis rendible
 - Maior paz social (emigración válvula de escape)
 - Coñecemento doutras civilizacións
 - Tensións internacionais que conducirán á I Guerra Mundial

6. Imperialismo (II). A expansión colonial

- 6.2 As consecuencias do imperialismo
 - Pobos dominados
 - Gobernos locais eliminados ou controlados por estranxeiros
 - Agudización de conflitos internos (fronteiras arbitrarias)
 - Economía dual:
 - Agricultura autoconsumo
 - Agricultura de exportación (plantacións)
 - Pacto colonial:
 - Impiden a industrialización
 - Comercio desigual (materias primas/productos manufacturados)
 - Infraestruturas en función dos intereses da metrópole
 - División da sociedade
 - Minoría estranxeira: control do goberno e riqueza
 - Maioría indíxena: traballo forzado

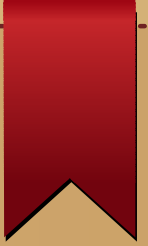
7. A Primeira Guerra Mundial (I). Causas

- 7.1 Contendentes
- 2 Bandos
 - **Imperios centrais**
 - Alemanha, Austria-Hungría e Turquía
 - Máis tarde Bulgaria e outros estados
 - Aliados ou **Entente**
 - Francia, Rusia, Reino Unido e Serbia
 - Italia, Estados Unidos e outros países

7. A Primeira Guerra Mundial (I).

Causas

- 7.2 Causas do conflito
 - As **causas profundas**
 - Conflitos **políticos**
 - Territoriais → Francia vs Alemanha: Alsacia e Lorena
→ Italia vs Austria-Hungría: Istria e Trento
 - Nacionalistas: guerras balcánicas
 - Coloniais: crises marroquís
 - Rivalidades **económicas**
 - Francia e Reino Unido recelan de Alemanha
 - Sistema de alianzas **militares** (Tripla Alianza vs Triple Entente)
 - Carrera armamentística (Paz armada)
 - Calquera incidente → Gran guerra

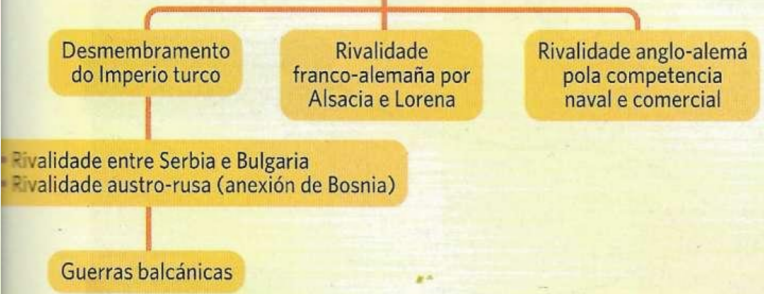

AS CAUSAS DA GUERRA

PROFUNDAS

ENFRONTAMENTOS ENTRE NACIONALISMOS

INMEDIATAS

ATENTADO DE SARAXEVO

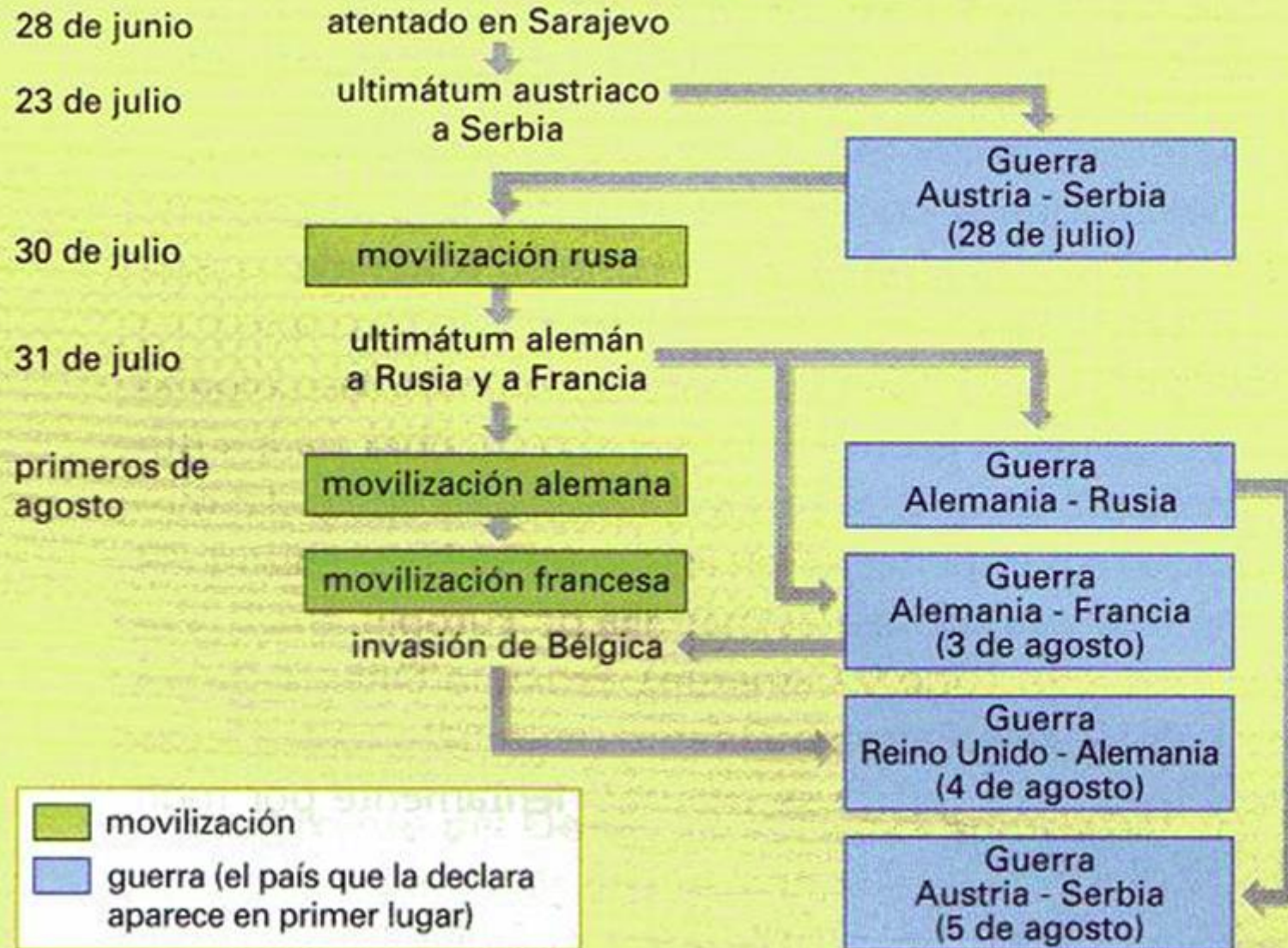

7. A Primeira Guerra Mundial (I).

Causas

- 7.2 Causas do conflito
 - **A chispa da guerra** (detonante)
 - Asasinato en Saraievo (Bosnia, 1914) do arquiduque Francisco Fernando, herdeiro do trono de Austro-Hungría
 - Consecuencia
 - A- H declara a guerra a Serbia → Rusia mobiliza as súas tropas en apoio de Serbia → sist. Alianzas → efecto dominó (sucesivas declaracións de guerra)

EL SISTEMA DE ALIANZAS EXTIENDE EL CONFLICTO, JULIO-AGOSTO 1914

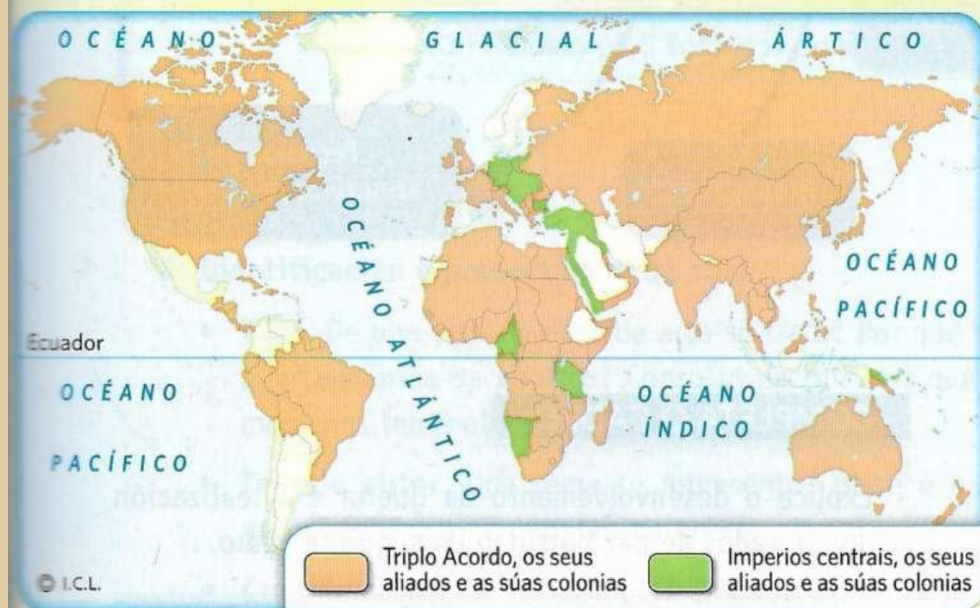
8. A Primeira Guerra Mundial (II). Acontecementos e consecuencias

- 8.1 O desenvolvemento do conflito (1914-1918)
 - Características da guerra= “guerra total”
 - Grande extensión territorial, 16 países e as colonias.
 - Novas armas (metralladoras, lanzachamas, gases tóxicos, minas, submarinos, avións), sistemas defensivos (trincheiras) e modalidades de loita (guerra psicolóxica).
 - Economía de guerra dirixida polos Estados para gañar a guerra, reconversión da industria para produción bélica, racionamento, traballo feminino...

A MOBILIZACIÓN XERAL

- **Mobilización** de soldados. A guerra causou un número de mortos, feridos e mutilados superior a calquera outra guerra anterior.
- **Produción industrial.** Toda a economía se organizou en función das necesidades da guerra e para isto mobilizouse a retagarda.
- Para o **financiamento** do elevado custo da guerra recorreuse á emisión de bonos e a empréstitos internacionais.
- **Control do pensamento** a través dunha extensa propaganda a favor do esforzo de guerra e da censura de prensa e a correspondencia privada para manter alta a moral da tropa e da retagarda.

A EXTENSÃO MUNDIAL DO CONFLITO

A MOBILIZAÇÃO COLONIAL

Aliados (en milhões)			
Rusia	18	Romania	1
Francia o o seu Imperio	8,5	Serbia	0,85
Reino Unido e o seu Imperio	9,8	Bélxica	0,4
Italia	5,6	Grecia	0,16
Estados Unidos	4,3	Portugal	0,09
Imperios centrais (en milhões)			
Alemania	13,2	Imperio turco	3
Austria-Hungria	9	Bulgaria	0,4

A GUERRA TECNOLÓXICA

- Utilización de novos explosivos (dinamita).
- Uso masivo do motor de explosión (coches, camiós, tanques e avións).
- Emprego de novas armas mortíferas: metraladoras pesadas, grandes canóns e canóns lixeiros, tanques, gas mostaza etc.
- Utilización da aviación, tanto para observar o inimigo como para bombardear as súas posicións.
- Uso militar por primeira vez do teléfono e da electricidade (mesmo nas trincheiras) e tamén da fotografía e das filmacións aéreas.

A INDUSTRIA BÉLICA

Produción da fábrica Renault	1913	1918
Coches	1484	553
Camiós	174	1793
Tanques	0	750
Motores de aviación	0	5 000
Obuses	0	2 000 000
Núm. de traballadores	6 300	22 500

O CUSTO DA GUERRA

8. A Primeira Guerra Mundial (II). Acontecimentos e consecuencias

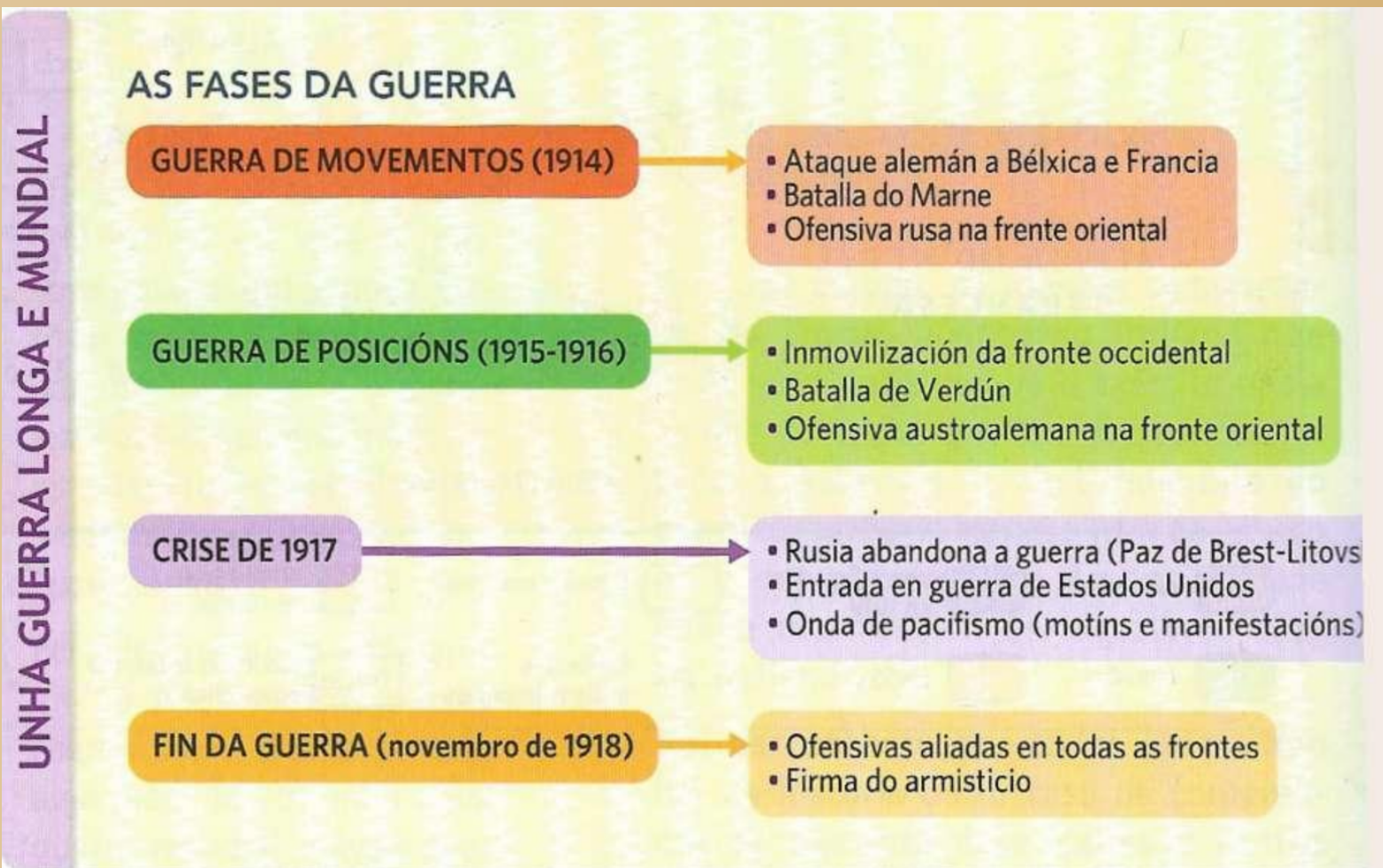
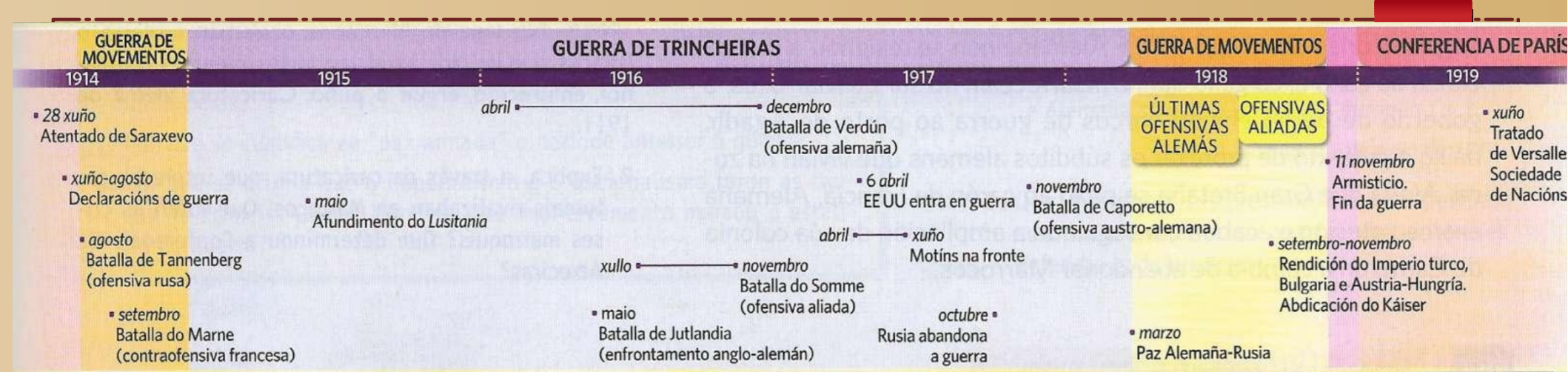
- 8.1 O desenvolvemento do conflito (1914-1918)
- Etapas e acontecementos
 - A guerra de movementos (1914)
 - Alemaña → guerra en dous fronteas
 - Fronte occidental: planeárase a vitoria rápida sobre Francia (plan Schlieffen) pero Francia resiste na 1ª batalla no Marne
 - Fronte oriental: rápido avance inicial ruso detido polos alemáns en Tannenberg
 - Turquía súmase ás potencias centrais

8. A Primeira Guerra Mundial (II). Acontecementos e consecuencias

- 8.1 O desenvolvemento do conflito (1914-1918)
- Etapas e acontecementos
 - A guerra de posicións (1915-1916)
 - Estabilización das fronteiras
 - Extensas liñas de trincheiras
 - Ofensivas de desgaste, moita baixas (Verdún, 0,5 mill., Somme, 1,2 mill.)
 - Mudialización do conflito coa entrada de máis países: Bulgaria, Italia, Romanía, Portugal e Xapón

8. A Primeira Guerra Mundial (II). Acontecementos e consecuencias

- 8.1 O desenvolvemento do conflito (1914-1918)
- Etapas e acontecementos
 - O final da guerra (1917-1918)
 - 1917, ano decisivo por 2 acontecementos:
 - Rusia retírase tras o triunfo da revolución comunista, asina a Paz de Brest-Litovsk
 - EUA incorpórase aos Aliados
 - 1918, Ofensiva aliada en todas as fronteiras;
 - Progresiva rendición dos imperios centrais
 - O 11 de Nov. Alemaña asina o armisticio
 - “Catorce puntos” de Wilson, presinte de EUA.

8. A Primeira Guerra Mundial (II). Acontecementos e consecuencias

- 8.2 A Paz de París e a Sociedade de Nacións
- Conferencia de París (1919-1920) = 5 tratados.
 - Obrígase (paz non negociada) aos vencidos a:
 - Reducir o seu exército
 - Pagar os gastos da guerra=reparacións de guerra
 - Cesións territoriais → Novo mapa de Europa
 - Tratado de Versalles → impón a Alemaña:
 - Perda de Alsacia e Lorena (pasa a Francia) e todas as súas colonias
 - Culpabilidade da guerra = humillación
 - Pago fortes reparacións de guerra
 - Creación da Sociedade de Nacións (1919)
 - Organización internacional para fomentar a paz e a cooperación con sede en Xenebra

8. A Primeira Guerra Mundial (II).

Acontecementos e consecuencias

- 8.3 As consecuencias da guerra
- Balance desolador:
- Perdas humanas:
 - Máis de 9 millóns de mortos e miles de feridos e mutilados.
- Graves perdas materiais:
 - Cultivos, industrias, transportes e edificios
- Agudiza contrastes entre clases
 - Clases traballadoras e medias empobrecidas vs minoría enriquecida coa guerra
- Favoreceu a incorporación da muller ao traballo e ao sufraxio.
- Xeneralizouse o sufraxio masculino.
- Promoveu ideoloxías opostas:
 - Pacifistas e antimilitaristas
 - Revanchistas entre os vencidos
- Despareceron os imperios centrais.
- EUA convértese na potencia hexemónica mundial ante o declive de Europa.

Países	Población total en 1913 (en millones de habitantes)	Fuerzas movilizadas (incluidos los contingentes coloniales) en millones	Muertos y desaparecidos
Alemania	64,9	13,2	2
Austria-Hungría	50,6	9	1,5
Francia	39,6	8,5	1,4
Reino Unido	45,1	9,5	0,7
Italia	36,1	5,6	0,75
Rusia	142,6	13	1,7
Estados Unidos	92	3,8	0,1
Bélgica	7,4	0,38	0,04
Total	478,3	63	8,9

País	Derecho al voto femenino
Dinamarca	1915
Rusia	1917
Reino Unido	1918-1928
Austria	1918
Alemania	1918
Hungría	1918
Países Bajos	1919
Polonia	1919
Suecia	1919-1921
Checoslovaquia	1919-1921
Bélgica	1920-1948

